

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14C/142/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116208859
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8116208859.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobkyne: L. W., M.. XX.XX.XXXX, Q. C. XXX, XXX XX B., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní o vydanie bezdôvodné obohatenia 443,45 EUR a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi sumu 443,45 EUR spolu s 5 % - tným ročným úrokom z omeškania od 26.05.2016 do zaplataenia, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

II. u r č u j e , že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 19.08.2008, uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach - bod 13) o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je n e p r i j a t e ľ n á ,

III. p r i z n á v a žalobkyňi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou súdu podanou dňa 29.04.2016 navrhla žalobkyňa, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 443,45 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplataenia. Žalobkyňa zároveň navrhla, aby súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXX z 19.08.2008, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 13, o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná.

V rámci žaloby žalobkyňa poukázala na to, že so žalovaným uzavrela dňa 19.08.2008 spotrebiteľskú úverovú zmluvu vo výške 464,71 EUR za poplatok 443,47 EUR s tým, že celkovú čiastku vo výške 908,19 EUR sa zaviazala zaplatiť v 12-tich splátkach po 75,68 EUR mesačne, pričom poplatok predmetného úveru predstavuje 95,57 % - tné navýšenie. Žalobkyňa zaplatila žalovanému celú sumu 908,16 EUR. Poplatok 443,47 EUR je z 2/3 tvorený nákladmi na vypracovanie a uzavretie zmluvy, pričom žalovaný neposkytol žalobkyňi reálne protiplnenie za takýto poplatok. Tento poplatok nebol individuálne dojednaný a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto predstavuje neprijateľnú podmienku. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach spočíva v tom, že žalovaný si nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú spotrebiteľom vopred známe, ani len svojim obsahom. Výška tohto poplatku prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše nie je ničím odôvodnené, prečo poplatok závisí od výšky poskytnutého úveru. Zo žaloby taktiež vyplýva, že

zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001, a to konečnú splatnosť úveru, ročnú úrokovú sadzbu, výšku, počet a termíny splátok, istiny úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov a priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov. Z dôvodu absencie týchto náležitostí sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, preto si žalobkyňa uplatňuje rozdiel medzi jej platbami vo výške 908,16 EUR a výškou poskytnutého úveru vo výške 464,71 EUR, teda sumu 443,45 EUR. Žalobkyňa taktiež uviedla, že skutočnosť, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil, sa dozvedela od Združenia na ochranu občana a spotrebiteľa dňa 04.03.2016, kedy bola informovaná o tom, že predmetná zmluva nemá náležitosti predpísané zákonom.

2. Žalovaný v rámci svojho písomného vyjadrenia zo dňa 01.06.2016 vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, a to jednak v objektívnej a subjektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu dňa 03.03.2012, keďže žalobkyňa svoj návrh na súde uplatnila až dňa 29.04.2016. Taktiež poukázal na to, že nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia. Zmluva o úvere nikdy nebola právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Ďalej žalovaný poukázal na to, že cena plnenia podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť neprijateľnou podmienkou. U nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami, keďže žalovaný postupuje vyššie riziko spojené s osobou dlžníka, ako banky. Je potrebné zobrať do úvahy, že v prípade týchto peňažných prostriedkov je požadované, v porovnaní s bankami, menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované omnoho pružnejšie, ako to býva u konzervatívnych bánk.

3. Z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že strany sporu uzavreli dňa 19.08.2008 zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 14.000,- Sk, t. j. 464,71 EUR, ktorý sa zaviazala splatiť v 12-tich mesačných splátkach po 2.280,- Sk, t. j. 75,68 EUR, teda celkovo mala zaplatiť sumu 27.360,- Sk, t. j. 908,16 EUR.

Z prehľadu úhrad k uvedenej zmluve (čl. 9 spisu) vyplýva, že žalobkyňa zaplatila celkovú sumu 908,16 EUR. Z citovaného prehľadu vyplýva, že žalobkyňa uhradila žalovanému jednotlivé platby v období od 11.09.2008 do 03.03.2009, kedy bola uhradená posledná platba.

4. Podľa § 4 ods. 2 zákona 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20080801.html>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20080402.html>>, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20080402.html>> a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20080402.html>>,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20080402.html>>.

Podľa § 4 ods. 3 zákona 258/2001 Z.z., pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 4 zákona 258/2001 Z.z., od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

5. Podľa § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech, získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

6. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 OZ, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

7. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

8. Súd prvej inštancie v predmetnej veci rozhodol rozsudkom zo dňa 23.03.2018 tak, že žalobu zamietol. V časti uplatneného bezdôvodného obohatenia z dôvodu premlčania a v časti neprijateľnej zmluvnej podmienky z dôvodu, že úverová zmluva medzi stranami sporu bola už ukončená plnením a podľa názoru súdu je možné takýto nárok uplatniť iba vtedy, pokiaľ zmluvný vzťah trvá.

9. Odvolací súd uznesením sp. zn. 8Co/91/2018 zo dňa 30.05.2019 predmetný rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

V rámci odôvodnenia tohto rozhodnutia odvolací súd okrem iného poukázal na to, že:

Občiansky zákonník rozlišuje trojročnú a desaťročnú objektívnu lehotu. V desaťročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel (či už priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia.

Súd prvej inštancie sa pred preskúmaním Zmluvy o úvere prioritne zaoberal námietkou premlčania. Takýto postup je na prvý pohľad pochopiteľný. V uvedenom prípade sa však jedná o žalobu podanú zo strany spotrebiteľa voči dodávateľovi, v ktorej boli vznesené vážne obvinenia z protiprávneho konania. Nemožno preto jednoznačne dospieť k záveru o neexistencii úmyslu dodávateľa bez toho, aby sa nepreskúmalo jeho konanie v čase uzatvárania Zmluvy o úvere.

V zmysle Zmluvy o úvere sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť poplatok v celkovej výške 443,47 Eur. Predmetný poplatok je v zmysle VPPÚ tvorený z 1/3 úrokom a z 2/3 administratívnym poplatkom. Administratívny poplatok vo výške 295,65 Eur presahuje 63,6 % sumy poskytnutého úveru (464,71 Eur). Je preto na uváženie, či tento poplatok sledoval reálne výdavky spojené s poskytnutím úveru alebo v skutočnosti predstavuje odplatu za poskytnutie úveru, a teda jeho podstata a účel je rovnaký ako je to pri úroku.

Súdy vrátane najvyšších súdnych inštancií všeobecného a ústavného súdnictva sa otázkou úžernej ceny úverového právneho úkonu už v minulosti zaoberali. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že v demokratickej spoločnosti je úžernícka odplata v úverových vzťahoch absolútne netolerovateľná a že odporuje dobrým mravom. (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo 1484/04 „Nemohou byť žiadne pochybnosti o tom, že nepriemerné vysoké úroky s jednané pri peněžité půjčce jsou považovány za odporující obecně uznávaným pravidlům chování“).

Rovnako by nemali existovať pochybnosti o tom, že na absolútnu neplatnosť úžerného právneho úkonu alebo v časti úžerného plnenia sa pre rozpor s dobrými mravmi prihliada aj bez návrhu (Pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1MCdo 1/09 pri úrokoch 60% „Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný“).

Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku nezodpovedal na otázku, ako je možné „len z nebanlivosti“ požadovať úžernú odplatu vo výške viac ako 95 % zo sumy poskytnutého úveru. Rozsudok nesmie postrádať zdravý logicky úsudok a v tomto smere sa súd musí vyrovnávať s požiadavkou podnikania s odbornou starostlivosťou vo finančných službách, ktoré čo do nepriaznivého dopadu na súkromie občanov sú veľmi časté. Je dôležité zohľadniť názor mienky odbornej i laickej verejnosti k takejto výške úrokov z hľadiska dobrých mravov, ktorými sú pravidlá správania, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej 8Co/91/2018 6

miere uznávané a sú súčasťou fundamentálneho hodnotového poriadku. (Pozri uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/139/2017 zo dňa 21.08.2018)

Žalobkyňa navyše dala súdu do pozornosti desiatky rozhodnutí okresných ako aj krajských súdov, z ktorých vyplýva charakter správania žalovaného. Odvolací súd tiež dáva do pozornosti, že Občiansky zákonník upravujúci zákaz konania v rozpore s dobrými mravmi vstúpil do platnosti a účinnosti dávno predtým, ako žalovaný začal podnikáť. Ustanovenia upravujúce obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere boli taktiež v platnosti dlhšiu dobu predtým, než došlo k uzatvoreniu Zmluvy o úvere.

Vzhľadom na vyššie uvedené bude úlohou prvoinštančného súdu preskúmať, či je dôvodné predpokladať, že žalovaný minimálne vedel, že uvedením zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi, či neuvedením podstatných náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere nastane predpokladaná sankcia, t.j. že veriteľ (žalovaný) nebude môcť od dlžníka (žalobkyne) žiadať úrok z úveru a ani iné poplatky, a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzročený (nepriamy úmysel).

K zamietnutiu žaloby v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky odvolací súd uvádza, že domáhať sa určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky možno pred, počas ako aj po skončení zmluvného vzťahu. U spotrebiteľa totiž aj po skončení zmluvného vzťahu existuje dôvodná obava z možného plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Takéto plnenie mohlo zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a bezdôvodne obohatiť dodávateľa.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 odsek 1 písm. b/ C.s.p. rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní bude úlohou prvoinštančného súdu preskúmať zmluvnú podmienku bližšie špecifikovanú v žalobe z hľadiska jej prijateľnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené závery odvolacieho súdu tiež preskúmať úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť.

10. Podľa § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok - CSP), ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

11. Keďže predmetná zmluva uzavretá stranami sporu dňa 19.08.2008 neobsahuje okrem iného ani základné náležitosti ako je úrok, úroková sadzba, ročná percentuálna miera nákladov (RPMN), priemerná RPMN, predmetný úver sa minimálne z dôvodu absencie týchto základných zákonných náležitostí považuje za bezúročný a bez poplatkov a keďže žalobkyňa preukázateľne uhradila okrem poskytnutého úveru vo výške 464,71 EUR aj poplatok vo výške 443,47 EUR, čo ani žalovaný nerozporoval, súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 443,45 EUR (neidúc nad petit žaloby, keďže správne mala byť žalovaná suma 443,47 EUR) z titulu vydania bezdôvodného obohatenia spolu s príslušným zákonným úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, nakoľko sa jedná o majetkový prospech, získaný plnením bez právneho dôvodu.

12. V súvislosti so vnesenou námietkou premlčania súd odkazuje na dôvody uvedené v uznesení odvolacieho súdu, pričom čo sa týka počiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, žalobkyňa súdu predložila prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, z ktorého nepochybne vyplýva, že prvý kontakt s týmto združením mala v januári roku 2016 a 04.03.2016 ju združenie informovalo o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu zo strany žalovaného. Pokiaľ by aj súd prijal záver, že prvýkrát sa o možnosti vymáhať bezdôvodné obohatenie dozvedela už v januári roku 2016, tak žaloba v tejto veci bola súdu doručená už 29.04.2016, teda pred uplynutím dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty. Súd v tomto ohľade opätovne poukazuje na rozhodnutie odvolacieho súdu, a teda skutočnosť, že podstatná je preukázaná, teda reálna vedomosť žalobkyne o možnosti vymáhať bezdôvodné obohatenie.

13. Čo sa týka objektívnej premlčacej lehoty, tam odvolací súd taktiež zaujal svoje stanovisko a súd prvej inštancie navyše poukazuje na to, že pre záver o 10 ročnej objektívnej premlčacej lehote svedčí aj v podstate svojím spôsobom sofistikovaná praktika týkajúca sa „príslušného poplatku“, ktorý predstavuje až 95,43 % v porovnaní s poskytnutou istinou, pričom to, čo tvorí úrok vyplýva iba zo všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré žalobca ani nepodpisuje, kde je uvedené, že tretina tohto poplatku predstavuje úrok, zdanlivo v primeranej výške, avšak výška celkovej odplaty nepochybne odporuje dobrým mravom, a takéto jednanie žalovaného skutočne možno označiť ako úmyselné, minimálne vo forme nepriameho úmyslu (pozn. - súd poukazuje na to, že bližšie odôvodnenie je v nasledujúcej časti rozsudku týkajúcej sa určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky).

14. Súd zároveň poukazuje na to, že poplatok vo výške 443,47 EUR (13.360,- Sk), ktorý je tvorený z 1/3 úrokom a z 2/3 „administratívnymi nákladmi“ a ktorý bol zaplatený v 12 mesačných splátkach predstavuje celkovo 95,43 % ročne, z čoho úrok predstavuje 31,81 % ročne, pričom výška priemernej úrokovej sadzby pri úveroch splatných do jedného roka poskytovaná bankovými subjektmi v čase poskytnutia tohto úveru predstavovala 14,79 % ročne, čo predstavuje o vyše 100 % viac. Pokiaľ žalovaný namietal, že nemožno porovnávať bankové úrokové sadzby s úrokovými sadzbami nebankových subjektov, keďže tieto poskytujú úvery s väčším rizikom, tak pokiaľ by súd napr. pripustil, že úroková sadzba nebankových subjektov by bola vyššia maximálne o 100 %, teda 29,58 % ročne, tak v danom prípade úroková sadzba 31,81 % prevyšuje aj túto hranicu, čo je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi a aj z tohto dôvodu možno zmluvu považovať za neplatnú v časti zmluvného úroku.

15. V súvislosti s určením neprijateľnej zmluvnej podmienky súd poukazuje na to, že z ustanovenia § 298 CSP nevyplýva, aby bol súd obmedzený dobou trvania úverovej zmluvy, pokiaľ ide o možné vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, ak sú na to inak splnené zákonné podmienky (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1Co/5/2019 zo dňa 21.02.2019).

Zo zmluvy o úvere vyplýva, záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky a na druhej strane záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Z tohto teda vyplýva, že tieto záväzky (dojednania) sú dojednania o hlavnom predmete plnenia a podľa názoru súdu ich

nemožno preskúmať z hľadiska prijateľnosti resp. neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Na druhej strane ale bolo nesporne preukázané, že žalobkyňa uhrádzala žalovanému aj poplatok, ktorý možno skrátene nazvať ako „administratívny poplatok“, ktorý ale na základe vyššie uvedeného nie je dojednaním o hlavnom predmete plnenia a z tohto dôvodu preto súd skúmal, či jeho dojednaním, nedošlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že v samotnej zmluve je uvedené iba to, že dlžník uhradí príslušný poplatok, bez rozlíšenia na úrok a administratívny poplatok, keďže to vyplýva iba „všeobecných podmienok poskytnutia úveru“, ktoré sú písané nahusto, neprehľadne a s drobným písmom, pričom súd má za to, že tak dôležité údaje musia byť súčasťou zmluvy. V tomto ohľade súd taktiež zdôrazňuje, že úlohou žalovaného ako dodávateľa bolo určiť jasné a konkrétne podmienky, a to nielen vyjadrením celkovej výšky odplaty, ale aj uvedením konkrétnej sumy t.j. aká je výška úroku v percentách a koľko úrok predstavuje v danom konkrétnom prípade a obdobné údaje uviesť aj o „administratívnom poplatku“. Podľa názoru súdu je zároveň viac ako pravdepodobné, že žalovaný takýmto spôsobom chcel „zakryť“ vysokú cenu úveru, pretože administratívny poplatok nemôže byť v takejto výške premietnutý do celkovej ceny úveru, pričom už zo zmyslu a pojmu administratívny poplatok je zrejmé, že tento poplatok sa týka vybavenia úveru, jeho spravovania a pod., pričom banky vo všeobecnosti inkasovali za administráciu úveru oveľa nižšie poplatky (v súčasnosti už poplatky ani neuplatňujú) a takýto celkový náklad, ktorý predstavuje 2/3-iny celkových nákladov spotrebiteľa nemožno označiť ako administratívny poplatok. Aj vyššie uvedené spôsobuje, podľa názoru súdu, neplatnosť zmluvy z dôvodu jej rozporu s dobrými mravmi, keďže odplata, ktorú žalobkyňa zaplatila je v hrubom rozpore s dobrými mravmi vzhľadom na výšku odplaty, keďže viac ako o 645 % prevyšuje obvyklú ročnú úrokovú mieru poskytovanú bankami (14,79 % ročne) a aj z tohto dôvodu je preto uvedená zmluva neplatná. Súd poukazuje, ako už bolo naznačené, že obsah týchto dojednaní nie je v zmluve vyjadrený určito, keďže zo zmluvy vyplýva iba to, že žalobkyňa má uhradiť iba „príslušný“ poplatok vo výške 443,47 EUR, pri úvere 464,71 EUR a splatnosti v 12 mesačných splátkach. Podľa všeobecných podmienok poskytnutia úveru úrok predstavuje 1/3 (31,81 % ročne) a „administratívny poplatok“ 2/3-iny (63,62 % ročne), čo vzhľadom na jeho výšku a obvyklý charakter predstavuje jednoznačne nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a teda jedná sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná, keďže zvyhodňuje žalovaného v tom, že tento inkasuje neprimerane vysokú odplatu za poskytnutie úveru a na druhej strane znevýhodňuje žalobkyňu v tom, že túto odplatu musí uhradiť. V tejto súvislosti súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že z označenia pojmu „náklady na vypracovanie uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“ by malo vyplývať, že sa jedná o poplatok spojený s vybavením úveru, resp. vedením úverového účtu, avšak vzhľadom na jeho výšku je nesporné, že sa nejedná o klasický administratívny poplatok, ale že žalobca takýmto klamlivým spôsobom uviedol spotrebiteľa do omylu pričom obvykle administratívny (spracovateľský) poplatok predstavoval v čase uzavretia zmluvy aj pri najnižších výškach úveru maximálne 5% z úverovej istiny pri oveľa dlhšej splatnosti. Vzhľadom na uvedené preto súd aj v časti žaloby o vyslovenie neprijateľnosti zmluvného dojednania označeného vo výrokovej časti rozsudku vyhovel.

16. Závery súdu o neplatnosti zmluvy v časti úroku, resp. odplaty by mali taktiež za následok, že strany si majú vrátiť to, čo si navzájom plnili, teda vydať bezdôvodné obohatenie tak, ako to už súd konštatoval z dôvodu absencie obligatórných zákonných náležitostí.

17. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom úspešnej žalobkyni priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).